

I Semester B.B.A. Examination, Nov./Dec. 2015
(F + R) (CBCS) (2014-15 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – I

Raghuvamsam – V : Canto, Grammar and Comprehension

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions: 1) Answer either in **Sanskrit/Kannada/English**.
2) Answer Q. Nos I, V and VI in **Sanskrit** only.

I. समीचीनं उत्तरं चिनुत ।

(10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Select and write the correct answer.

1) किं कालिदासस्य महाकाव्यम् ?

1) गीतगोविन्दं

2) पार्वतीपरिणयम्

3) रघुवंशम्

4) नैषधं

2) कालिदासस्य सुप्रसिद्धं नाटकं किं ?

1) स्वप्नावसवदत्तम्

2) कर्णभारं

3) अभिज्ञानशाकुन्तलं

4) शिशुपालवधम्

3) कौत्सः गुरुदक्षिणार्थी कं प्रपेदे ?

1) रघुं

2) दिलीपं

3) अजं

4) दशरथं

4) रघुः कस्मिन् पात्रे कौत्सं प्रत्युज्जगाम ।

1) हेममये

2) लोहमये

3) मृण्मये

4) रत्नमये

5) 'अज' शब्दस्य पर्याय पदं किं ?

1) विष्णुः

2) गणेशः

3) ब्रह्म

4) शिवः

6) कौत्सस्य गुरुः कः ?

1) वैशम्पायनः

2) विदुरः

3) परशुरामः

4) वरतन्तुः

7) भोजस्य स्वसा का ?

1) पद्मावती

2) कुमुद्वती

3) इन्दुमती

4) रेवती

8) अजः कस्याम् रोधसि सैन्यं निवेशयामास ?

- 1) नर्मदा   2) कावेरी   3) सरस्वती   4) गङ्गा

9) कस्याः स्वयंवरार्थं भोजेन दूतः विसृष्टः ?

- 1) इन्दुमत्याः   2) दमयन्त्याः   3) शकुन्तलायाः   4) रेणुकायाः

10) ससैन्यः अजः कं देशं प्रतिजगाम ?

- 1) अयोध्या   2) मगधः   3) विदर्भ   4) मिथिला

II. द्वयोः प्रश्नयोः प्रबन्धं लिखत ।

(2×10=20)

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay for **any two** questions.

1) कालिदासस्य देश-काल-जीवन-कृतयश्च ।

ಕಾಳಿದಾಸನ ದೇಶ-ಕಾಲ-ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಕೃತಿಗಳು.

On the life-date-place and works of Kālidāsa.

2) रघोः दानशीलत्वं ।

ರಘುವಿನ ದಾನಶೀಲತೆ.

Benevolence of Raghu.

3) 'अजवर्णनम्' रघुवंशस्य पञ्चमसर्गे दृष्टम् ।

ಅಜನ ವರ್ಣನೆ ರಘುವಂಶದ ಐದನೆಯ ಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ.

Description of Ajaas seen in the V act of Raghuvamsam.

III. त्रयाणां श्लोकानां अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(3×4=12)

ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any three** shlokas.

1) रूपं तदोजस्वि तदेव वीर्यं तदेव नैसर्गिकमुन्नतत्वम् ।

ನ ಕಾರಣಾತ್ಸ್ವಾದು ವಿಭೇದೇ ಕುಮಾರಃ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿತೋ ದೀಪ ಇವ ಪ್ರದೀಪಾತ್ ॥

2) कायेन वाचामनसापि शश्वद्यत्संभृतं वासवधैर्यलोपि ।

ಆಪದ್ಯತೇ ನ ವ್ಯಯಮನ್ತರಾಯೈಃ ಕಚ್ಚಿನ್ಮಹರ್ಷೇಸ್ತ್ರಿವಿಧಂ ತಪಸ್ತತ್ ॥

3) भक्तिः प्रतीक्ष्येषु कुलोचिता ते पूर्वान्महाभाग तयातिशेषे ।

ವ್ಯತಿತಕಾಲಸ್ತ್ವಹಮಭ್ಯುಪೇತಸ್ತ್ವಾಮಾರ್ಥಭಾವಾದಿತಿ ಮೇ ವಿಷಾದಃ ॥

4) तं श्लाध्यसंबन्धमसौ विचिन्त्य दारक्रियायोग्यदशं च पुत्रम् ।

प्रस्थापयामास ससैन्यमेनमृद्धां विदर्भाधिपराजधानीम् ॥

5) स त्वं प्रशस्ते महिते मदीये वसंश्चतुर्भोऽग्निरिवाग्र्यगारे ।

द्वित्राण्यहान्यर्हसि सोढुमर्हन् यावद्यते साधयितुं त्वदर्थम् ॥

IV. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत ।

(2×4=8)

ಎರಡನ್ನೂ ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Annotate **any two** of the following.

- 1) गुरुदक्षिणार्थी कौत्सः प्रपेदे वरतन्तुशिष्यः ।
- 2) यतस्त्वया ज्ञानमशेषमाप्तं लोकेन चैतन्यमिवोष्णरश्मेः ।
- 3) दिदेश कौत्साय समस्तमेव पादं सुमेरोरिव वज्रभिन्नम् ।
- 4) आप्तः कुमारानयनोत्सुकेन भोजेन दूतो रघवे विसृष्टः ।

V. संस्कृतभाषायामेव उत्तरं लिखत ।

1) पश्चानां लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत ।

(5×1=5)

1) आप्तः	2) रघवे	3) तस्य	4) गुरोः
5) त्वं	6) नः	7) वनात्	8) हे नरेन्द्र

2) पश्चानां लकार-पुरुष-वचनानि लिखत ।

(5×1=5)

1) जगाम	2) आसीत्	3) लिख	4) भविष्यति
5) ले भे	6) सन्ति	7) वससि	8) अभवन्

VI. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानामुत्तराणि लिखत ।

(5×2=10)

महाभारतम् इतिहासयोः एकम् अस्ति । वेदव्यासः

महाभारतम् अरचयत् । यदा वेदव्यासः श्लोकान्

अवदत् तदा गणेशः तान् अलिखत् । भारतं कौरव-पाण्डवानां कथां वर्णयति । पाण्डोः पञ्चपुत्राः

आसन् । ते युधिष्ठिरः, भीमः, अर्जुनः, नकुलः सहदेवः, चेति ।

कौरवाः शतं आसन् । तेषां अग्रजः दुर्योधनः ।

कौरव-पाण्डवानां पितामहः भीष्मः, आचार्यः

द्रोणः । भगवद्गीता महाभारतस्य अङ्गम् ।

कुरुक्षेत्रे यदा कौरवपाण्डवानां युद्धं अभवत्,

तदा श्रीकृष्णः अर्जुनस्य सारथिः भूत्वा

गीतोपदेशं अयच्छत् । महाभारते लक्ष श्लोकाः

(8) सन्ति । अस्य 'जयः' इत्यपि अपरं नाम-अस्ति ।

प्रश्नाः

- 1) पाण्डवानां नामानि लिखत ।
- 2) महाभारतस्य अङ्गम् किम् ?
- 3) गणेशः कदा श्लोकान् अलिखत् ?
- 4) महाभारतस्य अपरं नाम किम् ?
- 5) श्रीकृष्णः कदा गीतोपदेशम् अयच्छत् ?

(2=1x2)

_____

(2=1x2)

(2=1x2)